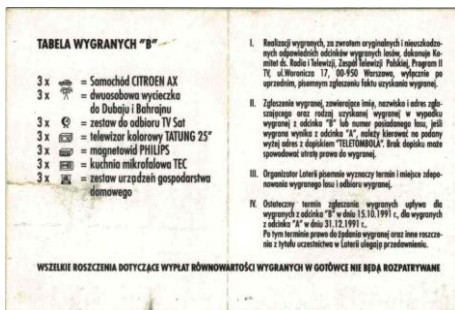

Pierwsze udokumentowane, potwierdzone znaną datą emisji zdrapek są z 1991 roku. Polski Monopol Loteryjny zakończył emisję losów papierowych w marcu 1991 roku i w tym samym roku na podstawie wydanej zgody PML ukazała się zdrapka loterii Teletombola III. Przed denominacją zdrapek były wydawane przez Totalizator Sportowy, Polski Monopol Loteryjny czy gazety codzienne.

Najstarsza znana Polska zdrapka będąca w obiegu w październiku 1991r.

Przykład zdrapek Totalizatora Sportowego

Przykłady zdrapek Polskiego Monopulu Loteryjnego

Przykład zdrapek z gazety Ekspres Ilustrowany

Muzeum
w Prasce

zaprasza
na wystawę

Od losów loteryjnych do zdrapek

krótka historia

Grami liczbowymi zajmowali się już ponoć greccy bogowie. Słowo loteria pochodzi z j. włoskiego „lotto”, czyli los, przeznaczenie. Wraz z upadkiem starożytności loterie niejako poszły zapomnienie aby w XVI wieku wrócić do łask. Pierwsza loteria pieniężna zwana lotto odbyła się w Genui i działała na korzyść skarbu publicznego.

W Polsce pierwszą loterię uruchomiono już w 1748 r., jednak dopiero w 1768 r. powstała loteria o stałym urzędowym charakterze. Przez lata miała ona duże znaczenie dla skarbu Państwa, a także dla stosunków życiowych ludności.

Losy loteryjne są zaliczane z punktu widzenia funkcji prawnych do grupy papierów

wartościowych reprezentujących wiarygodności pieniężne, zaś z punktu widzenia form obrotu do papierów na okaziciela.

Przez cały XIX wiek loterie występowały na terenach polskich, zarówno w Księstwie Warszawskim, Wolnym Mieście Krakowie czy pod zaborami. Znane są loterie na cele charytatywne czy wojskowe. Loterie klasowe natomiast ukazywały się regularnie do I Wojny Światowej. Zarówno w okresie I WŚ jak i okresie międzywojennym ukazywały się losy loteryjne, a od lat 20 XX wieku regularnie

pojawiały się w sprzedaży losy Polskiej Państwowej Loterii Klasowej. Niezależnie od emisji państwowych losy różnych instytucji w tym straży pożarnej czy harcerzy. Podczas II Wojny Światowej na terenie Polski pojawiły się loterie władz okupacyjnych oraz loterie organizowane w obozach jenieckich.

Po II WŚ wzorem II Rzeczypospolitej za rzecz ważną w polityce skarbowej uznano monopole. Najważniejsze z nich to Polski Monopol Tytoniowy, Państwowy Monopol Spirytusowy oraz Polski Monopol Solny. Jako ważne gałęzie gospodarki Polski miały być ustabilizowanym źródłem dochodów. Do tej grupy dołączył Polski Monopol Loteryjny. Generowane dochody pochodzące ze sprzedaży losów były niezależne od kondycji gospodarki i rolnictwa. Zakup losu wyzwał emocję, dawał nadzieję wygranej i bogactwa.

1946-1951 Loteria Klasowa

W latach 1946 – 1991 dostępne na terenie Polski losy były wydawane w 5-ciu emisjach. Pierwsza emisja była kontynuacją przedwojennej Loterii Klasowej i rozpoczęła się w 1946 roku, a zakończyła w 1951 roku.

1951-1981 Krajowa Loteria Pieniężna

I emisja Krajowej Loterii Pieniężnej była wydawana od numeru 1 do 296.

1982-1987 Krajowa Loteria Pieniężna – Znaki Zodiaku

II emisja Krajowej Loterii Pieniężnej (Znaki Zodiaku) była wydawana od numeru 1 do 144.

1988-1990 Krajowa Loteria Pieniężna – Zabytki Architektury

III emisja Krajowej Loterii Pieniężnej (Zabytki Architektury) była wydawana od numeru 1 do 72.

1991 Krajowa Loteria Pieniężna

I emisja Krajowej Loterii Pieniężnej była wydawana od numeru 1 do 3.

